

Bűnbánati istentisztelet 2022. március 4-én

Az igazi Barát

Fohász: „Az elnyomottak menedéke az Úr, menedék a nyomorúság idején. Benned bíznak, akik ismerik nevedet, nem hagyod el, Uram, azokat, akik hozzád folyamodnak. Zengjétek az Úrnak, aki a Sionon lakik, mondjátok el a népeknek felséges tetteit! Mert számon kéri a vérontást, emlékezik rá, nem feledkezik meg az elesettek jajkiáltásáról.” **Ámen** (Zs 9,10-13)

Fennálló ének: 208,1 – Uram, bűneink soksága, undoksága érdemli haragodat...

Fő ének: 208,2-6 – De tudjuk, hogy ki megvallja és átallja bűneit, s Hozzád megtér...

Imádság:

Mennyei Atyánk, mély alázattal borulunk Eléd ezen az estén és megvalljuk, tele vagyunk mindenféle kusza érzéssel, gondolattal. Annyi minden nehezedik ránk és összezavar, sose gondoltuk volna, hogy háború is jöhet. De tudjuk, kezekben vagyunk, kezekben van ennek a világnak a sorsa is. És bizony, érezzük, hogy okotadtunk rá, hogy ilyen kemény dolgokkal szembesíts, hogy végre meghalljuk szavadat, hogy végre fontos legyen számunkra üzeneted, hogy keressünk Téged és felismerjük, mennyire múló minden, nincs semmi a kezünkben és többet kellene az üdvösséggel törődnünk.

Így keresünk és kérünk Urunk, könyörülj rajtunk, láttasd meg, hogy egyedül Benned lehet bizodalmunk, egyedül Hozzád menekülhetünk. Mert Te meg tudsz erősíteni, bátorítani és megóvni a téves utaktól. Köszönjük, hogy Te már előbb kerestél minket, elindultál felénk és az Úr Jézus Krisztust küldted, hogy megkeresse és megmentse, ami elveszett. Az Ő szeretetéért, irgalmáért kérünk, könyörülj rajtunk, hogy bűnbocsátó kegyelmed befedezzen és kiáradhasson ránk is. **Ámen**

Textus: 1Sám 18,1-5

1 Miután véget ért a beszélgetés Saullal, **Jónátán lelke összeforrt Dávid lelkével. Úgy megszerette őt Jónátán, mint önmagát.** **2** Saul pedig magához vette őt azon a napon, és nem engedte, hogy visszatérjen apja házába. **3** És szövetséget kötött Jónátán Dáviddal, mert **úgy szerette őt, mint önmagát.** **4** Levette Jónátán a köpenyét, és Dávidnak adta, sőt a ruháját meg a kardját, az íját és az övét is. **5** És ha Dávid harcba indult, sikerrel járt mindenütt, bárhová küldte Saul. Ezért a harcosok élére állította őt Saul. Tetszett ez az egész népnek, még Saul udvari embereinek is.

Kedves Testvéreim!

Bűnbánati alkalmat tartunk, s talán feltűnik, hogy az alapige nem bűnbánati jellegű. Hiszen Jónátán és Dávid rendkívüli barátságát mutatja be. Azonban éppen ennek a barátságnak és szövetségnek a mély gyökerei bírnak üzenethordozó erővel számunkra. Hiszen elmondhatjuk, hogy bennük két világ találkozik itt egymással: a király fia, a trónörökös és a pásztorfiú, aki a legkisebb a családban, akit otthon sem sokba vesznek. S fontos azt is látnunk, hogy ennek a barátságnak a kezdeményezője

nem Dávid (érdekből tehetné), hanem Saul fia, Jónátán (saját érdeke ellenére teszi). Mivel Jónátán sem azt nézi, ami a szeme előtt van, hanem ami a szívben, hiszen felismerte Dávidban a rokonlelket, hogy ugyanaz a lelkület van benne, ugyanúgy szereti az Urat. Ezért lehet itt az a különös megfogalmazás: *„Jónátán lelke összeforrt Dávid lelkével.”* Ugyanis ennek a barátságnak az alapja az élő Istenhez tartozás. Az igazi mély barátság valóban egy komoly lelki összetartozást is jelent. Ha elfogadjuk azt a mondást, hogy *a házasságok az égben köttetnek*, akkor talán kiterjeszthetjük ezt a barátságokra is.

Dávid és Jónátán barátsága valóban rendkívüli. A Szentírás alapján úgy tanítjuk a Kátéban, hogy Isten törvénye azt kívánja tőlünk, amit az Úr Jézus a szeretet kettős parancsában így foglalt össze: *„Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és teljes erődből, és szeresd felebarátodat, mint magadat”*. Ezt várja el tőlünk Isten, márpedig mi ezt a parancsot nem tudjuk betartani. Ez tömören összefoglalva a mi nyomorúságunk, amelyből Jézus Krisztus szabadíthat ki.

A felolvasott alapigében viszont kétszer is találkozunk ezzel a kijelentéssel Jónátánnak Dávidhoz fűződő barátságával kapcsolatban: *„úgy szerette őt, mint önmagát.”* Sőt, a további tapasztalat majd azt is mutatja, hogy Jónátán nemcsak annyira, hanem mondhatjuk, hogy jobban szerette Dávidot, mint önmagát. Arra gondolok itt, amikor nyilvánvalóvá teszi azt a vágyát és célját, hogy Dávid kerüljön a trónra, ő pedig, a jog szerinti trónörökös, csupán a második helyre pályázik mellette, nem az elsőre. Nem jellemző Isten igéjére, hogy ilyen értékeléseket adjon emberi kapcsolatokról. Éppen ezért, itt valami rendkívülit sejtethetünk meg ebben, aminek messzire mutató üzenetértéke van.

Igénkben Jónátán a barátságát, azt, hogy ezt mennyire komolyan gondolja, egy nagyon fontos lépéssel is megpecsételi. Mert, hogy ez nem csupán egy gesztus, hanem sokkal több annál: *„Levette Jónátán a köpenyét, és Dávidnak adta, sőt a ruháját meg a kardját, az íját és az övét is.”* A köztük levő szövetséget tehát egy ajándékozással is megerősíti, szemben Dáviddal, akinek nincs mit adnia. Mit ad neki? Olyasmit, amije nincs, amivel Dávid nem rendelkezik. De nem csak erről van szó. Azt adja, ami akkor a legfontosabb volt egy olyan harcos számára, mint Jónátán: a fegyverzetét, harci öltözetét. Egy harcosnak nincs értékesebbje – s tegyük hozzá, ilyen felszerelése akkor nem is volt másnak, csak Saulnak és Jónátánnak. Ő pedig leveti magáról, átadja, Dávid rendelkezésére bocsátja, hogy öltse magára azt, amit eddig ő viselt. Ami számára a legkedvesebb, legértékesebb, azzal pecsételi meg ezt a szövetséget.

Kedves Testvéreim, ez Jónátán Dávid iránti szeretetének a legfőbb kifejezése. Lemond, önként, arról, ami az övé, amihez joga van, ami őt megilleti, azért, hogy annak adja, aki számára mindennél fontosabb lett.

A böjti időszakba lépünk – ennek jegyében láthatjuk igénkben, hogy ilyen az igazi böjt is: önkéntes lemondás valamiről, annak odaszánása Istennek azért, hogy Ő kapjon teret az életünkben. Valamit megsejttet, előrevetít az Ő szeretetének, váltságművének mélységéből ez a „több mint gesztus”.

Érdekes visszautalunk arra, hogy nem sokkal korábban Saul is felkínálta Dávidnak a maga fegyverzetét. De mekkora különbség van a kettő között! Az nem szeretetből és szövetség jeleként történt, sőt! Saul majdhogynem a Kísértő eszköze volt abban, hogy Dávidot emberi módon való reménykedésre vezesse Góliáttal szembeni harcában, hogy a fegyverzetben lásson megtartó erőt Isten hatalma helyett. S bármilyen megtisztelő is volt a felajánlás, Dávid elutasította, hiszen mozogni sem tudott volna benne, nem hogy harcolni – és mert ő a bizalmát Istenbe vetette.

Jónátán ajándékának már egészen más az indítéka. És olyan figyelemre méltó meglátni a párhuzamot ennél a lépésnél Jónátán és az Úr Jézus között. Előttünk van Jónátán, a király fia, aki úgy szeretett, hogy kész átadni barátjának azt, amihez joga lenne, beleértve a trónt is (!) – és az Úr Jézus, a Király Fia, aki úgy szeretett, hogy önként lemondott mindenről értünk: *„megüresítette önmagát, szolgai formát vett fel, emberekhez hasonlóvá lett, és emberként élt; megalázta magát, és engedelmes volt mindhaláláig, mégpedig a kereszthaláláig.”* (Fil 2,7-8) Jézus így üresítette meg önmagát, mondott le mennyei dicsőségéről, mindenről, amikor nem tekintette zsákmánynak, hogy egyenlő az Istennel.

Pál apostol a Filippi levélben azzal vezeti be ezt a Krisztus-himnuszt, hogy ugyanaz az indulat, szeretet legyen bennünk is, ami Őbenne volt. Jézus példa előttünk, abban is, ahogyan tanítványait barátainak nevezi: *„Nincs senkiben nagyobb szeretet annál, mint ha valaki életét adja barátaiért. **Ti barátaim vagytok, ha** azt teszitek, amit én parancsolok nektek. Többé nem mondalak titeket szolgáknak, mert a szolga nem tudja, mit tesz az ura. **Titeket azonban barátaimnak mondalak**, mert mindazt, amit hallottam az én Atyámtól, tudtul adtam nektek. **Nem ti választottatok ki engem, hanem én választottalak ki titeket** – ahogyan Jónátánt sem Dávid választotta, hanem fordítva – és arra rendelvelek, hogy elmenjetekek és gyümölcsöt teremjetekek, és gyümölcsötök megmaradjon, hogy bármit kértekek az Atyától az én nevemben, megadja nektek. Ezeket azért parancsolom nektek, **hogy szeressétekek egymást.**”* (Jn 15,13-17)

Az imént hallott beszédet Jézus a tanítványainak mondta, akiket Ő hívott el. Enélkül az elhívás nélkül soha nem lehettek volna tanítványaivá, barátaivá, Ő választotta őket magának. **Ha tanítványai vagyunk**, akkor úgy hallgathatjuk, hogy mindez **nekünk is szól**. Vagyis, az Úr Jézus Krisztus felkínálja nekünk barátságát, mint egy szövetséget. Ő mindent megtett azért, hogy lelkünk összeforrhasson az Övével, hogy elfogadhassuk szeretetének kézzelfogható ajándékait, hogy *„szeretetlenben összeforrva egy közös test tagjai”* legyünk. Ő betöltötte a törvényt, a szeretet királyi parancsát. Isten Fia döntött úgy, hogy szeretetébe fogad és ennek jeleként megajándékoz azzal, hogy mindenről lemond értünk és mindent nekünk ad. Az Úr Jézus Krisztus elment a végsőkéig azzal, hogy az életét is odaadta értünk. Akármilyen érthetetlen és felfoghatatlan is, de Ő választott minket, mert úgy tetszett Neki, hogy megajándékozzon önmagával. Pedig még okot sem adtunk ere Neki, mint Dávidnak Jónátán. Ezt a szeretetet, barátságot engedelmes hűséggel lehet elfogadni, megerősíteni és élni vele, ahogyan tette Dávid is Jónátán barátságával. Az Úr Jézus

lemondása a bűnt leghitelesebb bemutatása. Szeretetének ez a kifejezése meggazdagít minket, hogy a mi bűntünk is gazdagítson másokat.

Imádság:

Úr Jézus Krisztus, köszönjük, hogy felkínáltad nekünk barátságodat. Azt a szövetséget, amelyet véreddel pecsételtél meg, és amelynek jeleként mindent odaadtál értünk. Áldunk ezért a szeretetért, amelyet igazán fel sem tudunk fogni. De könyörülj rajtunk, hogy el tudjuk fogadni, tudjunk vele és általa élni. Hiszen Te betöltötted a törvényt, hogy megszabadíts minket a törvény követelésétől, amit nem tudunk betartani.

Olyan megszegyenítő látnunk azt az önzetlen szeretetet, amellyel Jónátán volt Dávid iránt, ahogyan lemondott előjogairól, hogy őt tegye az első helyre. Ezt tetted Te is irányunkban, hogy királyi gyermekekké lehessünk, méltatlanságunk ellenére is. Add, kérünk, meglátunk, hogy támadható vagy kísérhető-e az életünk, a hitünk. Próbák között miben szoktunk elbotlani, mihez ragaszkodunk túlságosan is, és miről kellene megtanulnunk lemondani, hogy maradjon idő, erő, hely a Te számodra. A lelki bűnt áldásaiért kérünk.

Köszönjük, hogy Benned, Veled minden a miénk. Azt akarod, hogy Téged öltünk magunkra, a Te szereteted, indulatod, lelkületed legyen ránk is jellemző: Segíts barátaidként úgy élni, ahogyan Te éltél, szerettél, szolgáltál itt a földön. Ehhez tisztogass meg ott belül, áldd és szenteld meg életünket, hogy Benned legyen békeségünk, reménységünk, és szereteted áradjon köztünk és általunk is ebben sok sebből vérző világban.

Így kiáltunk a szenvedőkért, különösen a háború által sújtottakért. Most látjuk csak, milyen nagy ajándék a béke, de mennyire törekeny és könnyen elveszíthető, nem tudunk rá vigyázni. Add, hogy a sok szenvedés mégis áldást hagyjon maga után, keresést, vágyat, befogadást, Igéd hatalmas megtartó erejét az üdvösség üzenete által. Kérünk a világ vezetőiért, hass oda, hogy bölcs döntéseket hozzanak, fékezd meg, állítsd le a sok pusztítást, s főleg, adj Feléd fordulást, bűnbánatot és megbocsátást a szívekbe, amíg lehet, amíg szabad. *Úr Jézus Krisztus,* irgalmazz nekünk. *Ámen*

Mi Atyánk...

Áldás...

Záró ének: 300. dicséret – *Lelkem drága Jézusa, Hozzád hajt a félelem...*